

Lidia Vianu Translates

Maria Jastrzębska

**Old Knives
Cuțite vechi**

**Parallel Texts
English and Romanian**

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2017

Wednesday 26 April 2017

Bucharest

Press release

Lidia Vianu Translates

Maria Jastrzębska

Old Knives. Cuțite vechi

Parallel Texts in English and Romanian

ISBN 978-606-760-100-8

Mandy Pannett's book, published both in English and in Romanian translation, is part of the series entitled **Lidia Vianu Translates**. The books included in it are published both online, at Contemporary Literature Press, and on paper, by Editura Integral. The series will include both English writers translated into Romanian, and Romanian

Acest volum de poeme de Mandy Pannett publicat în limbile engleză și română face parte din seria **Lidia Vianu Translates**. Volumele acestei serii apar atât online, la Contemporary Literature Press, cât și pe hârtie, la Editura Integral. Seria va consta din scriitori englezi traduși în limba română și scriitori români traduși în limba engleză. Toate

writers translated into English. All books will be issued as Parallel Texts.

Maria Jastrzębska was born in Warsaw and came to the U.K as a child with her family. At *The Library of Memories* (Waterloo Press 2013) is her most recent collection and her selected poems *The Cedars of Walpole Park/Cedry z Walpole Park* were translated into Polish. *Syrena* (Redbeck Press 2004) was translated into Romanian by Eliza Ghitulescu. She has been widely anthologised. She has taught self defence and teaches creative writing. She lives in Brighton.

Some of the English poets included in the series so far have worked with Lidia Vianu's graduate students on the translation of an anthology of contemporary Romanian poetry, <http://editura.mttlc.ro/contemporary-romanian-poetry.html>. This collaboration is a mechanism that has perfected with time. The MA Programme for the Translation of the Contemporary Literary Text has become a brand in literary translation from and into English.

Last year, this graduate programme was ten

aceste volume vor fi publicate sub formă de texte paralele.

Maria Jastrzębska s-a născut la Varșovia și a venit cu familia în UK pe când era încă un copil. *At The Library of Memories* (Waterloo Press 2013) este volumul ei cel mai recent, iar volumul de poeme alese *The Cedars of Walpole Park/Cedry z Walpole Park* a fost tradus în limba polonă. *Syrena* (Redbeck Press 2004) a fost tradus în limba română de Eliza Ghitulescu. A predat tehnici de autoapărare pentru femei și predă *creative writing*. Locuiește la Brighton.

Câțiva dintre poeții englezi din această serie au lucrat cu masteranzii Lidiei Vianu la traducerea Antologiei de poezie contemporană românească, <http://editura.mttlc.ro/contemporary-romanian-poetry.html>. Această colaborare a devenit în timp un mecanism de traducere eficient. Masteratul pentru Traducerea Textului Literar Contemporan a devenit un *brand* în traducerea literaturii din și în limba engleză.

Anul trecut, MTTLIC a împlinit zece ani de activitate. În semn de recunoaștere, instituțiile care

years old. As a sign of recognition, its patrons have supported Lidia Vianu, director of the programme, to organize a first Masterclass in literary translation, for which six British poets have been invited to work with Romanian MTTLC graduates on translations from Romanian poetry into English. The second issue of that remarkable encounter will take place this year, between 8-14 May, and it will focus on fiction this time.

Îl sprijină au ajutat-o pe Lidia Vianu, directoarea programului, să organizeze un prim Masterclass de traducere literară, la care au fost invitați șase poeți englezi să lucreze cu masteranzii MTTLC la traducerea poeziei românești în limba engleză. A doua ediție a acelei întâlniri se va desfășura anul acesta între 8-14 mai, și se va ocupa de traducerea prozei.

Lidia Vianu Translates

Maria Jastrzębska

**Old Knives
Cuțite vechi**

**Parallel Texts
English and Romanian**

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2017

CONTEMPORARY LITERATURE PRESS
<http://editura.mttlc.ro>

CONTEMPORARY LITERATURE PRESS

The online Publishing House of the University of Bucharest

Editura pentru studiul limbii engleze prin literatură

Lidia Vianu
 Director
 C. George Sandulescu
 Executive Advisor

UNIVERSITATEA DIN BUCUREȘTI
 VIRTUTE ET SAPIENTIA

BRITISH COUNCIL

Ambasáid na hÉireann
 Embassy of Ireland
 Ambasada Irlandei

INSTITUTUL CULTURAL ROMÂN

ISBN 978-606-760-100-8

- © Maria Jastrzębska
- © Lidia Vianu, for the translation
- © Contemporary Literature Press
- © Editura Integral
- © The University of Bucharest

Editing, Cover Design
 and overall Layout by
Lidia Vianu

Subediting: Elena Răduțoiu
Proofreading: Lidia Vianu
IT Expertise: Cristian Vîjea, Simona Sămulescu, Cristina Petrescu
PR Manager: Violeta Baroană

Contemporary Literature Press
 Bucharest University
 The Online Literature Publishing House
 of the University of Bucharest

**A Manual for the Advanced Study of
 Finnegans Wake
 in One Hundred and Thirty Volumes**
 Totalling 31,802 pages
 by C. George Sandulescu and Lidia Vianu

CONTEMPORARY LITERATURE PRESS
<http://editura.mttlc.ro>

You can download our books for free,
 including the full text of *Finnegans Wake*
 line-numbered, at
<http://editura.mttlc.ro/>
<http://sandulescu.perso.monaco.mc/>

Director
Lidia Vianu

Executive Advisor
C. George Sandulescu

Holograph list
 of the
 40 languages
 used by James
 Joyce
 in writing
 Finnegans
 Wake

Lidia Vianu Translates

Maria Jastrzębska

Old Knives
Cuțite vechi

Parallel Texts
English and Romanian

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2017

Lidia Vianu Translates
Maria Jastrzębska: Old Knives. Cuțite vechi.
Parallel Texts. English and Romanian
1

Contents

Fridays	Vinerea	p.
Lolek's Pike	Știuca lui Lolek	p.
No Going Back	Nu există drum înapoi	p.
Kissing	Sărut	p.
Grandfather Clock	Pendulă	p.
Why Do You Laugh?	De ce râzi?	p.
A Man and His Dog	Bărbat cu câinele	p.
Wooden Bird	Pasăre de lemn	p.
Magadan	Magadan	p.
Baci di Dama	Baci di Dama	p.
Seventy Five percent	Șaptezeci și cinci la sută	p.
My Beloved's Shoes	Pantofii iubitei mele	p.
Hero	Erou	p.
Synagoga Wysoka	Sinagoga Wysoka	p.
And after months	Iar după luni de zile	p.
Old Knives	Cuțite vechi	p.

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2017

Lidia Vianu Translates
Maria Jastrzębska: Old Knives. Cuțite vechi.
Parallel Texts. English and Romanian

2

What The Wolves Remembered	Ce țineau minte lupii	p.
The Cedars of Walpole Park	Cedrii din Walpole Park	p.

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2017

Maria Jastrzębska

Maria Jastrzębska was born in Warsaw and came to the U.K as a child with her family. *At The Library of Memories* (Waterloo Press 2013) is her most recent collection and her selected poems *The Cedars of Walpole Park/Cedry z Walpole Park* were translated into Polish by Anna Błasiak, Paweł Gawroński and Wioletta Grzegorzewska (*Stowarzyszenie Żywych Poetów*, 2015). *Syrena* (Redbeck Press 2004) was translated into Romanian by Eliza Ghitulescu, Translation Café 99. She has been widely anthologised from *The Virago Book of Wicked Verse to This Line Is Not For Turning*, *Contemporary British Prose Poetry* (Cinnamon Press 2011) and *Brez Besed Ji Sledim, sodobna europska lezbična poezija* (Lambda 2015). Her poems feature in the British Library Poetry and Translation project *Between Two Worlds*. She co-translated *Elsewhere* the selected poems of Iztok Osojnik with Ana Jelnikar (Pighog Press 2011). Her translations of Justyna Bargielska's selected poems *The Great Plan B* are forthcoming from Smokestack Press in 2017 and a prose extract appears in *Best European Fiction* (Dalkey Archive

Maria Jastrzębska s-a născut la Varșovia și a venit cu familia în UK pe când era încă un copil. *At The Library of Memories* (Waterloo Press 2013) este volumul ei cel mai recent, iar volumul de poeme alese *The Cedars of Walpole Park/Cedry z Walpole Park* a fost tradus în limba polonă de Anna Błasiak, Paweł Gawroński și Wioletta Grzegorzewska (*Stowarzyszenie Żywych Poetów*, 2015). *Syrena* (Redbeck Press 2004) a fost tradus în limba română de Eliza Ghițulescu, în Translation Café 99. Poemele ei au apărut în antologii: *The Virago Book of Wicked Verse*, *This Line Is Not For Turning*, *Contemporary British Prose Poetry* (Cinnamon Press 2011) și *Brez Besed Ji Sledim, sodobna europska lezbična poezija* (Lambda 2015). Poeme ale ei apar în British Library Poetry and Translation project *Between Two Worlds*. Este co-mentor al volumului *Elsewhere* – poeme de Iztok Osojnik, împreună cu Ana Jelnikar (Pighog Press 2011). Volumul de poeme de Justyna Bargielska *The Great Plan B*, tradus de Maria Jastrzębska, urmează să apară la Smokestack Press in 2017, iar un fragment de proză apare în *Best European*

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2017

Lidia Vianu Translates
Maria Jastrzębska: Old Knives. Cuțite vechi.
Parallel Texts. English and Romanian

4

2016).

She has co-edited several anthologies including *Forum Polek – Polish Women's Forum, Whoosh!* (Pighog Press 2007), *Different and Beautiful* (Allsorts Youth Project 2010) and *Queer in Brighton* (New Writing South 2014). Following a Wellcome Trust award her drama *Dementia Diaries* toured nationally in 2011 with Lewes Live Literature. She has taught self defence and teaches creative writing. She lives in Brighton.

See also: www.mariajastrzebska.wordpress.com

Fiction (Dalkey Archive 2016).

A co-editat câteva antologii: *Forum Polek – Polish Women's Forum, Whoosh!* (Pighog Press 2007), *Different and Beautiful* (Allsorts Youth Project 2010) și *Queer in Brighton* (New Writing South 2014). După ce i s-a decernat premiul *Wellcome Trust award*, drama ei *Dementia Diaries* a făcut un turneu național în anul 2011 cu Lewes Live Literature. A predat tehnici de autoapărare pentru femei și predă *creative writing*. Locuiește la Brighton.

Website: www.mariajastrzebska.wordpress.com

Fridays

The big shop –
I helped carry the bags
which left my hands stinging,
red stripes across the palms.

Sometimes she'd leave me
by the check out,
while she dashed back
for something she'd forgotten.

As the queue inched forward
I'd stop breathing:
what if she didn't get back in time
what would I say to the cashier?

But this time we were together
when another woman slipped in front of us.
My mother wasn't going to let that happen,
complained loudly.

Vinerea

Magazinul cel mare –
ajutam la căratul pungilor
după aceea mă înțepau mâinile multă vreme
iar palmele aveau dungi roșii pe ele.

Uneori mă lăsa
la ieșire, înainte de verificare,
și dădea fuga
că a uitat ceva.

Pe măsură ce coada înainta, încet,
aveam emoții:
dacă nu se întoarce la vreme,
ce-i spun eu casierului?

De data aceasta, însă, eram împreună
și s-a strecurat altă femeie înaintea noastră.
Mama n-a vrut s-o lase,
și a protestat cu voce tare.

Lidia Vianu Translates
Maria Jastrzębska: Old Knives. Cuțite vechi.
Parallel Texts. English and Romanian

6

The woman shouted back :
Bloody foreigners go back where you came from
and everyone looked down into their baskets
till we stepped back.

Bladdifor aynerr.

The grown ups would pass this word
between them like a novelty,
scoffing – something to get used to

like soggy sausages or smog.
I refused to go there again,
so my mother went on her own,
each week carrying all the bags home.

from *Everyday Angels* (Waterloo Press 2009)

Femeia i-a răspuns urlând:
Fir-ați să fiți de străini, să vă duceți de unde ați venit
iar toți ceilalți și-au pironit ochii în coșurile lor
până ce ne-am dat înapoi.

Firați destrăini.

Adulții își repetau cuvântul
ca pe o noutate,
sfidător – trebuia să te obișnuiești cu asta

așa cum te obișnuiai cu cârnații umezi ori cu *smog*-ul.
Am refuzat să mai pun piciorul acolo,
așa că mergea doar mama,
și în fiecare săptămână căra acasă toate pungile singură.

din *Everyday Angels*, Waterloo Press 2009

Lolek's Pike

Another time, Lolek caught us a pike in the *Tamiza*, so big we had to keep it in the bath until Xmas eve. Lolek's daughter, Basia, had a jet black fringe – she'd sit on her dad's knee while he stroked her hair – it was so shiny I had to stare. He drank more vodka than anyone. It was a familiar hum, the men talking – fighter squadrons, tank regiments, Monte Cassino.

Mama liked to say Lolek and his wife weren't all that *kulturalni*, even though they had a Vauxhall Viva. Squeezed in the back late one night, Basia's head blocked my view. I couldn't see a thing, as Lolek drove down Regent St, except when we all turned round – behind us a join-the-dots trail of specks rushed away, left a blur of shooting stars in the enclosing dark.

from *At the Library of Memories* (Waterloo Press 2013)

Știuca lui Lolek

Altă dată, Lolek ne-a pescuit o știucă în *Tamiza*, atât de mare că a trebuit s-o ținem în cadă până în ajunul Crăciunului. Fiica lui Lolek, Basia, avea un breton negru ca pana corbului – ședea pe genunchii tatălui ei, iar el o mângâia pe păr – era atât de lucios că mă fascina. El bea îngrozitor de multă vodcă. Era un murmur familiar, bărbații vorbeau – escadroane de luptă, regimente de tancuri, Monte Cassino.

Mama spunea mereu că Lolek și nevasta lui nu erau tocmai *kulturalni*, cu toate că aveau o Vauxhall Viva. Eram înghesuiți în ea într-o seară târziu, și nu vedeam afară de capul Basiei. Nu vedeam nimic. Lolek ne ducea pe Regent St, dar când a întors – în urma noastră a fășnit o jerbă de praf, și o ceață de stele căzătoare au luminat întunericul.

din *At the Library of Memories*, Waterloo Press 2013

No Going Back

Władek said: *I'm playing safe
in case He is up there.*
*I mean, he's probably not
but just in case I'll keep taking
the sacraments. You stayed,
sitting in the pews when everyone
went up for communion. Knew
there was no going back.*

Gosia wrote you letters, almost
every day. Bundles of them
in each envelope. *I don't believe
either, she said, but my parents
would go crazy if I stopped going
to Mass. When will I see you again?
I miss you, honey, my great bear,
my starry sky, my own dew drop.*

from *At the Library of Memories* (Waterloo Press 2013)

Nu există drum înapoi

Władek zicea: *Nu vreau să risc
dacă cumva El e acolo sus.*
*Adică, nu prea cred,
dar oricum iau
împărtășania. Tu nu.*
Rămâneai în strană atunci când toată lumea
mergea la împărtășanie. Știai că
nu există drum înapoi.

Gosia îți trimitea scrisori
aproape zilnic. Toate cu o mulțime
de pagini. *Nici eu nu cred,
zicea, dar părinții mei
ar înnebuni dacă nu m-aș mai duce
la liturghie. Când ne vedem?
Mi-e dor de tine, scumpul meu, ursulețul meu,
cerul meu plin de stele, picătura mea de rouă.*

din *At the Library of Memories*, Waterloo Press 2013

Kissing

Kissing takes practice.
I stand in front of the mirror,
cocking my head bird-like.
In films actors turn their heads
this way and that. *Stupid.*

Everything in my room – wardrobe,
mahogany desk – is second-hand
all except for the baby blue
divan bed, brand new
on my fifteenth birthday.
I fall across it, jump up, go back to the mirror.

You can't just kiss someone. You have to
say something. *Oh baby, I want you so much.*
No. *You're so beautiful*
I could kiss you. No.
Can I kiss you? I lean in.
Close my eyes.

Sărut

Ca să săruți e nevoie de practică.
Sunt în fața oglinzii,
cu capul într-o parte, ca o pasăre.
În filme actorii își întorc capul
dreapta, stânga. *Ce prostie.*

Toate sunt cumpărate de ocazie la mine
în odaie – șifonier, biroul de mahon –
cu excepția canapelei-divan
bleu deschis, nou-nouță,
cadou când am împlinit 15 ani.
Mă trântesc pe ea, sar în picioare, înapoi la oglindă.

Ca să săruți pe cineva, trebuie
sa-i spui ceva. *Iubito, te doresc.*
Nu. *Ești așa de frumoasă*
că te-aș săruta. Nu.
Pot să te sărut? Mă aplec înainte.
Închid ochii.

Lidia Vianu Translates
Maria Jastrzębska: Old Knives. Cuțite vechi.
Parallel Texts. English and Romanian
10

I think I'm getting the hang of it –
the glass is cold, smooth – I'm twisting
my head in a corkscrew motion, twirling
my tongue at the same time. Harder.
Would she like that?
The glass remains flat, slippery with saliva.
My lips burn and an ache
spreads between my legs, terrible, sweet.

Vot arr you doink?
I hear my mother's voice at the foot of the stairs.
Spring back from the cold mirror
as if putting a fire out.

from *At the Library of Memories* (Waterloo Press 2013)

Cred că încep să mă prind cum se face –
oglinta e rece, netedă – îmi sucesc
capul ca un tirbușon, învârtind limba
în același timp. Mai apăsător.
Oare ei i-ar plăcea?
Oglinda e plată, udă de salivă.
Buzele îmi ard și o durere străpungătoare,
dulce, simt între picioare.

Ce face acolo tu?
E vocea mamei, la baza scării.
Sar înapoi de la oglindă
de parcă aş stinge un incendiu.

din *At the Library of Memories*, Waterloo Press 2013

Grandfather Clock

Have you seen this? your mother cries
and you know it's not an obituary
(though obituaries are what she checks
each day) nor an article reprimanding
the communist regime. Right there
on the grainy page it's Basia –
Basia Żarek – standing under a banner that says
Campaign for Homosexual Equality.
How did the Polish – and Soldier's –
Daily get a photograph like that?
She didn't, wouldn't, couldn't have
sent it in herself.

The solemn grandfather clock
is beating out the hour. A recent arrival
along with blue crockery and the roses
your mother dug up from your grandparents'
dismantled house and garden.

*What, she says, is a Polish girl doing
with all those pederasts?*

Pendulă

Vino să vezi! îți strigă mama ta,
și tu știi că nu e un necrolog
(cu toate că pe acelea le caută ea
zilnic) și nici vreun articol care acuză
regimul comunist. Pe pagina
grunjoasă este Basia –
Basia Żarek – în picioare sub un steag pe care scrie
Campanie pentru egalitatea homosexualilor.
Cum să fi izbutit ziarul polonez, și încă ziarul
ostașilor, să obțină o astfel de poză?
Sigur nu de la ea, n-ar fi putut, n-ar fi făcut ea
așa ceva.

Solemnă, pendula
bate ora. E recent sosită
împreună cu oale de lut albastre și cu trandafirii
pe care i-a scos mama ta din casa și grădina
bunicilor tăi, ambele destrămate.

*Ce face o fată poloneză, se întreabă ea,
cu toți pederastii ăia?*

Lidia Vianu Translates
Maria Jastrzębska: Old Knives. Cuțite vechi.
Parallel Texts. English and Romanian

12

*I don't know, you say, we're not really
in touch. The clock stops striking.
I'm off then, you close the door as quickly,
as quietly as you can.*

*Nu știu, zici tu, nu prea comunic
cu ea. Ceasul s-a oprit din bătut.
Eu plec, și închizi ușa cât de repede poți, și fără zgomot.*

from *At the Library of Memories* (Waterloo Press 2013)

publicat în *At the Library of Memories*, Waterloo Press 2013

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2017

Why Do You Laugh?

I laugh when the cut glass carafe
hits the tiled floor. *Wisniówka*
spills onto the Persian rug
my grandmother bought in a job lot
at auction. Cherry vodka seeps
into the blue and red twirls
of vine and blossom, stains
the paler, worn shapes of running deer.
I laugh when he hits me.
I laugh at my grandmother's funeral –
they've spelt her name wrong
in tall letters on the wreath.
He laughs too. It's the last time
I remember us laughing together.

from *At the Library of Memories* (Waterloo Press 2013)

De ce râzi?

Râd atunci când carafa de sticlă cu model
se izbește de gresia podelei. *Wisniówka*
se varsă pe carpeta persană
pe care a cumpărat-o bunica la o licitație
pentru tot felul de lucruri. Vodca cu cireși
se prelinge în spiralele albastru cu roșu
de viță și flori, pătează formele roase,
palide, de căprioare în fugă.
Râd atunci când mă lovește.
Râd la înmormântarea bunicii mele –
i-au scris greșit numele
cu litere uriașe pe coroană.
Râde și el. E ultima oară
când țin minte să fi răs noi împreună.

apărut în *At the Library of Memories*, Waterloo Press 2013

A Man And His Dog

You don't even like dogs. Least of all pit-bulls,
square face with a white stripe down the middle.
Running beside its master.

The man cycling on the pavement,
pulling the dog on its lead, shouting:
*You've got to fucking keep up, otherwise
you get me into trouble 'cause I've got to shout at you
and everyone is like why are you shouting
at the poor dog, when it's your fault.*

A woman with pink dreadlocks – reasoning with him,
opening out her hands.

But you could tell he wasn't going to listen.
He got off, threw the bike on the pavement.
It's my fucking dog. I can do what I like.
Walking towards her.

You stopped as she crossed the road.
In the end he got back on his bike
and rode off, still shouting
at the woman or maybe the dog.

Bărbat cu câinele

Nici nu-ți plac câinii. Cu atât mai puțin dacă e vorba
de un pit-bull, cu fața pătrată și o fâșie albă pe mijloc.
Alergând pe lângă stăpân.

Omul e pe bicicletă pe trotuar,
trăgând câinele de lesă, strigând:
*Ori te ții după mine, ori
dau de belea că țip la tine
și toți se indignează că de ce țip,
sărmanul câine, zic ei, n-are nicio vină.*

O femeie cu coafură *dreadlocks* de culoare roz –
încercând să-l convingă, întinde mâinile.
Dar se vedea că el n-are de gând să asculte.
A coborât de pe bicicletă, a aruncat bicicleta pe trotuar.
E afurisitul meu de câine. Fac ce vreau cu el.
Vine spre ea.

Te-ai oprit când ea traversa drumul.
În cele din urmă s-a urcat iar pe bicicletă și a plecat, țipând în
continuare
poate la femeie, poate la câine.

Lidia Vianu Translates
Maria Jastrzębska: Old Knives. Cuțite vechi.
Parallel Texts. English and Romanian
15

You were on your way to see Emili
whose mother had just died, so you didn't
think you should tell her about the dog
shaking all over on its short legs,
how it reminded you of something,
and a man who'd shouted that he was coming
after you and *this time* you wouldn't get away.

You could hardly feel your legs anymore.
You sat and drank elderflower tea
in a blue and white striped mug.
She showed you her mum's engagement ring
with diamonds and a sapphire, too glittery,
where would she wear it, she said. After the tea,

you walked back along the seafront,
couldn't tell where the water ended and the sky began.

Mergeai s-o vezi pe Emili
a cărei mamă tocmai murise, așa că
te-ai gândit că nu-i spui de câine
cum tremura tot pe picioarele lui scurte,
cum îți amintea de ceva,
un bărbat care țipase că vine el
după tine și *de data asta* nu mai scapi.

Aproape că nu-ți mai simțeai picioarele.
Te-ai așezat și ai băut ceai de soc
dintr-o cană cu dungi albastre și albe.
Ea ți-a arătat inelul de logodnă al mamei ei
cu diamante și safir, prea lucitor,
așa că unde să-l port, a zis. După ceai,

v-ați plimbat pe faleză,
și nu mai știai unde se termină apa și începe cerul.

from *At the Library of Memories* (Waterloo Press 2013)

apărut în *At the Library of Memories*, Waterloo Press 2013

Wooden Bird

*What about the soldiers? What of them?
When the later ones came, how did they seem to you?
They were grown-ups. I don't know.
They had rabbit fur ushankas and heavy coats.
Yes, they sat in the square. That's it?
They wanted bread.
Did you give them any? My mother gave me some
to hand them.
They were carving birds.
Out of lime wood, I think, because it's softer.
I gave one of the soldiers some bread
in return for a wooden bird.
I used to run with it, my arm stretched
high above my head.
One of its wings broke off.
But all through the war, through grey sky,
over blue oceans, over green lakes and rivers,
red dots of capital cities, brown bumps
of the mountains around and around*

Pasăre de lemn

*Și soldații? Ce-i cu ei?
Când au venit cei mai din urmă, cum ți s-au părut?
Erau adulți. Nu știu.
Aveau căciuli rusești din blană de iepure și paltoane groase.
Da, ședeau în piață. Și?
Voiau pâine.
Și le-ai dat? Mi-a dat mama
să le dau.
Ciopleau păsări.
Din lemn de tei, cred, pentru că era mai moale.
I-am dat unuia dintre soldați o bucată de pâine
în schimbul unei păsări de lemn.
Alergam cu pasărea, cu brațul întins
sus deasupra capului.
I s-a rupt o aripă.
Dar în tot timpul războiului, pe cerul cenușiu,
peste oceane albastre, peste lacuri verzi, peste râuri,
peste orașe-capitale, care erau puncte roșii pe hartă,
peste conturul cafeniu al munților, în jurul uluitorului*

Lidia Vianu Translates
Maria Jastrzębska: Old Knives. Cuțite vechi.
Parallel Texts. English and Romanian

17

the astonishing globe we flew together.

glob, am zburat împreună.

from *At the Library of Memories* (Waterloo Press 2013)

apărut în *At the Library of Memories*, Waterloo Press 2013

C
O
N
T
E
M
P
O
R
A
R
Y

L
I
T
E
R
A
T
U
R
E
P
R
E
S
S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2017

Magadan

On days when birds fell
from the sky like hailstones
frozen by the air itself

the sun was so small
it was as if it didn't know
how to warm the earth any more.

In all that whiteness they set out
past the fence, towards the empty plain
to pull beetroots from the hard ground.

On cold nights, as we burrow
under down, it seems
an indulgence to think of them

but I see their footprints in and out
of the perimeter. Follow them
as they're marched again

Magadan

În zilele în care păsările cădeau
din cer ca grindina
înghețate de era

soarele era atât de mic
și parcă nu mai știa
cum să încălzească pământul.

Înconjurați de alb, au pornit
dincolo de gard, către câmpia pustie
să smulgă sfeclă din pământul înghețat.

În nopțile reci, când ne băgăm
sub plapumă, pare
un răsfăț să ne gândim la ei

dar văd urmele tălpilor lor care intră și ies
din perimetru. Merg în urma lor
pe când mărșăluiesc iar

Lidia Vianu Translates
Maria Jastrzębska: Old Knives. Cuțite vechi.
Parallel Texts. English and Romanian
19

to lie next to each other
on wooden pallets. And what else
except this thought –

retrograde comet, its heat lost
in all that distance, the flare of its tail
still bright enough to be visible –

what else can I send back to them?

ca să se culce unul lângă altul
pe grătare de lemn. Ce altceva
decât acest gând –

cometă retrogradă, a cărei căldură se pierde
la atâta distanță, a cărei coadă
pâlpâie încă și o putem vedea –

ce altceva pot eu trimite înapoi către ei?

First published in *Poetry Review* (2014)

apărut prima dată în *Poetry Review*, 2014

Baci di Dama

Sharp as a whistle
her breath

catches your breath.
Tang of silver-

berry, darkness icy
with stars, your mouth

waters in her
mouth. If this

was not your first
kiss, it was

your first kiss
like this.

from *At the Library of Memories* (Waterloo Press 2013)

Baci di Dama

Tăioasă ca un șuier
respirația ei

o prinde pe a ta.
Gust de răchițică

întunecime rece
cu stele, gura ta

se scurge în
gura ei. Dacă nu a fost

acesta primul tău
sărut, a fost

primul tău sărut
de acest fel.

din *At the Library of Memories*, Waterloo Press 2013

Seventy Five Percent*

As far as the fresh fish stall
but not all the way to Maroccos
and that's on a good day.
Most of the dishes, but not the soup pan
or teacups. Acts One and Two,
home to bed before Act Three.
Three quarters of the way
to an orgasm and then, what?
Sixty seven point five
minutes of a football match
but absolutely no chance
of penalties. Gaps in a jigsaw sky,
where blue pieces are missing.
Painting the walls, no corners.
Mowing most of the lawn
but not that last strip.

*Doctors advise patients recovering from M.E to do seventy five percent of what they would normally expect to do and then stop to rest.

Șaptezeci și cinci la sută*

Cam până la taraba cu pește proaspăt
dar nu chiar până la Maroccos,
și asta doar când ai o zi bună.
Mai toate vasele, dar nu oala de supă
ori ceșcuțele de ceai. Actul unu și doi,
dar înapoi acasă și în pat înainte de actul trei.
Trei sferturi din drumul
către orgasm, și de acolo?
Șaizeci și șapte virgulă cinci
minute dintr-un meci de fotbal
dar nicio șansă
de penalty. Goluri pe un cer ca un puzzle
din care lipsesc bucăți de albastru.
Zugrăvești pereții, dar nu faci colțurile.
Tunzi iarba
dar nu și ultima fâșie.

*Doctorii recomandă pacienților care se află în convalescență după EM encefalomielită mialgică să facă șaptezeci și cinci la sută din ceea ce fac de obicei, după care să facă o pauză ca să se

Lidia Vianu Translates
Maria Jastrzębska: Old Knives. Cuțite vechi.
Parallel Texts. English and Romanian
22
odihnească.

from *Everyday Angels* (Waterloo Press 2009)

din *Everyday Angels*, Waterloo Press 2009

My Beloved's Shoes

Though she could tell you each and every pair of mine, I can't remember how many shoes she has. Some are leopard skin, some startling red. Most have high heels except the ballerina flats. Sometimes they pinch her tired aching feet. She kicks them off but then goes back to them. Covets them like orchids. She says they make her tall, she says they're shiny. She takes them out to look at. Holds them close, cradling them in her arms like doves. Says they flash a red sole, giving her a secret sign. *Don't you remember when I got those sling-backs with the silver straps...*

Taxi shoes, follow me home and fuck me shoes, wear once or twice and sell me on shoes, red Choos, green sparkling Ginas, nude Manolos for smooching; pleated silk Louboutins to dinner on a summer evening; stilettos to rumba in, kitten heels to samba in; serious patent courts or black Mary Janes for heavy meetings the next day; purple wedges for a lunch; zebra striped Birkenstocks to stomp in on the beach, knee-lengths in the rain, suede loafers for the long drive home.

Pantofii iubitei mele

Cu toate că ea știe fiecare pereche de pantofi ai mei, eu nu țin minte câte are ea. Unii sunt din piele de leopard, alți roșii ca focul. Majoritatea au tocuri înalte, cu excepția balerinilor fără toc. Câteodată o rod, și picioarele obosite o dor. Îi dă jos, dar apoi îi pune la loc. Îi ocrotește ca pe orhidee. Zice că o fac să pară mai înaltă și că lucesc. Îi scoate doar ca să se uite la ei. Îi ține în brațe, îi mângâie de parcă ar fi porumbei. Zice că talpa lor roșie îi conferă un semn secret. *Mai știi când am luat pantofii aceia cu baretă și curea argintie...*

Pantofi de taxi, pantofi vino-după-mine-și-culcă-te-cu-mine, pantofi poartă-mă-o-dată-ori-de-ouă-ori-și-vinde-mă, pantofi Choo roșii, pantofi Gina scânteietori, pantofi Manolos foarte decoltați pentru sărutat; pantofi Louboutins de mătase împletită pentru restaurant într-o seară de vară; pantofi cu toc cui foarte înalt ca să dansezi rumba cu ei, pantofi cu tocul mic pentru samba; pantofi cu toc sobri de lac ori pantofi Mary Jane cu curea pentru întâlniri oficiale în ziua următoare; pantofi

Lidia Vianu Translates
Maria Jastrzębska: Old Knives. Cuțite vechi.
Parallel Texts. English and Romanian

24

Wedge purpurii cu talpă de plută pentru prânz; sandale Birkenstock în dungi pentru mersul ferm pe plajă, cizme până la genunchi pentru ploaie, pantofi moi din piele de căprioară pentru drum lung cu mașina spre casă.

Neatly stowed in Perspex boxes. Rows of them, her own small army, its generals at the top. That's where they are each morning as if nothing had happened. But when night falls they pirouette above us, glissé here, echappé there. In the dark my beloved turns over beside me, smiling, while they fly and fly.

from *I'll Be Back Before You Know It* (Pighog Press 2009)

Cu grijă păstrați în cutii de Perspex. Rânduri-rânduri, ca o mică armată, cu generalii în vârf. Acolo îi găsim în fiecare dimineață, ca și cum nimic nu s-ar fi întâmplat. Dar, la lăsarea serii, fac piruete deasupra noastră, *glissé, échappé*. Pe întuneric, iubita mea se răsuțește lângă mine, zâmbește, în vreme ce pantofii zboară și zboară.

din *I'll Be Back Before You Know It* (Pighog Press 2009)

Lidia Vianu Translates
Maria Jastrzębska: Old Knives. Cuțite vechi.
Parallel Texts. English and Romanian

25

Hero

Basking in his grin,
laughing at his jokes,
I didn't know at first.

He hissed at her to bring
him his tobacco tin.
'Fucking hurry up!'

*and she did. Answered back,
but hurried all the same.*

He was wearing
the chunky blue sweater
I always saw him in.

He turned back to me,
with more jokes, said
'Let's smoke a spliff'.

from *Everyday Angels* (Waterloo Press 2009)

Erou

La căldura zâmbetului lui,
râzând la glumele lui,
la început nu mi-am dat seama.

S-a răstit la ea să-i aducă
cutia cu tutun.
„Grăbește-te dracului odată!”

*iar ea s-a dus. L-a apostrofat,
dar s-a grăbit.*

Purta
puloverul gros albastru
în care l-am văzut mereu.

S-a întors către mine
glumind în continuare, și a zis
„Hai să fumăm o marijuana.”

din *Everyday Angels*, Waterloo Press 2009

Synagoga Wysoka

Two griffins
in a bare wall
remain

after the clutter
of churches we've stood in
the throng of gilded
statues, their carved faces
peering down
through the scent of wax
fervent colour of frescoes
and stained glass

it is so quiet here

neither Wajda's sketches
of dancers whirling
pink and copper green
as they hold either end of a scarf

Sinagoga Wysoka

doi grifoni
pe un zid gol
rămân

după mulțimea
de biserici în care am intrat
și toate statuile
aurite, cu chipuri cioplite
care ne priveau de sus
în izul de ceară
culorile intense ale frescelor
și vitraliile

aici e atâta liniște

nici schițele lui Wajda
cu dansatoare rotindu-se
roz, arămiu și verde
ținând în mână un capăt al eșarfei

Lidia Vianu Translates
Maria Jastrzębska: Old Knives. Cuțite vechi.
Parallel Texts. English and Romanian
27

nor a black and white video
of Anski's *Dybuk* flickering
in a corner of the room
can fill this emptiness

sunlight on white walls
falls across a fragment
of faded Hebrew and tender
griffins still on guard

from *I'll Be Back Before You Know It* (Pighog Press 2009)

nici o înregistrare alb negru
a piesei *Dybbuk* de Ansky, care tremură
într-un colț de odaie
nu pot umple acest pustiu

lumina soarelui cade pe zidurile albe
dibuie un fragment
de ebraică șters de vreme, iar tandrii
grifoni încă stau de veghe

din *I'll Be Back Before You Know It*, Pighog Press 2009

And after months,

it finally happens:
changed that light bulb,
answered letters, groomed the cat
letting her walk all over me, purring
into my face and knocking
my glasses aside. Someone
I never thought would do it
apologised.

You cooked, I lit a fire –
small things in themselves;
we uncurled, like two salamanders
basking in the heat
content again.
Nothing seemed hard.

from *Everyday Angels* (Waterloo Press 2009)

Iar după luni de zile,

iată-ne în sfârșit:
am schimbat becul,
am răspuns la scrisori, am curățat pisica
am lăsat-o să se plimbe pe mine, să toarcă
lipindu-mi-se de față și împingându-mi
ochelarii la o parte. Și-a cerut
iertare cineva despre care chiar nu credeam
că o va face vreodată.

Tu ai gătit, eu am făcut focul –
fleacuri, de fapt;
în soarele cald
mulțumiți, din nou.
Nimic nu părea imposibil.

din *Everyday Angels*, Waterloo Press 2009

Old Knives

Old knives lie still
in wooden drawers, lined

with shiny paper. They smell
of rust, belong to a family

of broken scissors, brass
tongs, tarnished platters

and screws stored in tobacco tins.
You could clean round them.

They lack conviction. Old knives
can't cut in straight lines

anymore, but their handles
fit warmly into your hand.

from *Everyday Angels* (Waterloo Press 2009)

Cuțite vechi

Cuțitele vechi se odihnesc
în sertare de lemn, cu hârtie lucioasă

pe fund. Miros
a rugină, aparțin unei familii

de foarfeci stricate, clești
de alamă, talere mătuite

și șuruburi adunate în cutii de tutun.
Poți face curat în jur.

Sunt șovăitoare. Cuțitele vechi
nu mai pot tăia linii drepte,

dar mânerul lor
îți încălzește podul palmei.

din *Everyday Angels*, Waterloo Press 2009

What The Wolves Remembered

All it took was the door of a basement store-room
accidentally ajar or blown open and they moved in.
First, a few stray cats and dogs, next lean foxes,
tired of nudging heavy bin lids with their snouts,
chased them out. And then the wolves came.
Thin as the wind, they chewed on scraps,
quickly gulped down the bare bones
of what had seemed endless supplies. Afterwards, full
for the first time in months, they stretched out
to nap on discoloured couches that bulged
with wrecked springs, on piles of moth-eaten coats –
astrakhan, mink – old exam papers, love-letters
torn lagging next to the hot copper pipes.

What they remembered, half-dozing and half awake
was always the same: war and the girl
in thick snow on the path.
First they'd seen men who raced
on gleaming steel hunting other men through the woods.

Ce țineau minte lupii

A fost de ajuns ca ușa magaziei de la subsol
să rămână întredeschisă din întâmplare,
sau să fie împinsă de vânt, că ei s-au și instalat înăuntru.
Întâi câteva pisici și câini vagabonzi, apoi vulpile slabe,
sătule să tot miște cu botul capacele grele de la gunoi,
i-au gonit de acolo. După ele au venit lupii.
Slabi morți, au mestecat resturile, au înfulecat oasele goale
a ceea ce păruseră a fi provizii pe multă vreme. După care,
sătui, pentru prima oară de multe luni de zile, s-au întins
să moșăie pe canapelele decolorate care se umflau pe alocuri
de arcuri rupte, peste grămezi de haine mâncate de molii –
astrahan, nurcă – lucrări vechi de la vreun examen, scrisori de
dragoste rupte, zăbovind pe lângă țevile fierbinți din cupru.

Și atunci când moșăiau pe jumătate, și atunci când erau pe
jumătate treji, același lucru își aminteau: războiul și fata
din zăpada înaltă pe cărare.
Văzuseră mai întâi oameni care goneau
pe oțel lucitor, vânând alți oameni în pădure.

Lidia Vianu Translates

Maria Jastrzębska: Old Knives. Cuțite vechi.

Parallel Texts. English and Romanian

31

The wolves had sniffed faeces leaked onto fern, chased
blood trodden in the mud, and seen the men throw
a body to one another playing like pups. Their dogs,
yes, dogs ahead of them ears flat, snarling, scared.
They'd smelled their dogs too. The men left meat
that was easy to find so they'd feasted
ripping out heart, liver, lungs
when a new, stinging scent filled everything.

The forest flashed sun-bright, tearing their throats
its poisonous bite snapped at their heels, near – too near.
Yes, they'd heard whimpering, crackling, they'd run, run.
A trail of piss, sweet milky saliva, licked-up puke
led them to where black wind roared in hot tunnels,
sucking the marrow breath from their sisters
and brothers. They found them in the den and their once
wide awake mother baked brittle. Heard her howls
unravelling as they ran and ran through the dark.

Now a girl alone in their woods – no mate to guard her.
They circle. Know they have her. She's no bison
or bear to stand her ground. For dark months

Lupii adulmecaseră excrementele prelinse în ferigi, goniseră
după dâra de sânge din noroi, văzuseră oamenii aruncând
un corp de la unul la altul, jucându-se ca niște căței. Câinii lor,
da, câinii, aveau urechile lăsate în jos și mârâiau, înfricoșați.
Ei îi adulmecaseră și pe câini. Oamenii au lăsat carne
care era ușor de găsit, așa că s-au ospătat
smulgând inima, ficatul, plămâni,
când un nou iz înțepător a umplut tot în jur.

Pădurea a izbucnit în soare, retezându-le beregata mușcătura
ei veninoasă i-a apucat de călcâie, mereu mai aproape.
Da, auziseră scâncete, pocnete, o luaseră la sănătoasa.
O dâră de urină, salivă dulce lăptoasă, vomă linsă
i-a condus acolo unde vânt negru urla în tunele fierbinți,
sugând respirația măduvei din surorile și
frații lor. I-au găsit în vizuină, și mama lor, cândva trează,
era prăjită de se rupea în mână. I-au auzit urletele
despletite, pe când goneau în întuneric.

Acum, iată o fată singură în pădurea lor – nimeni s-o apere.
Dau roată. Știu că a lor este. Nu e bizon
ori urs, ca să le țină piept. Multe luni de zile întunecate

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2017

Lidia Vianu Translates
Maria Jastrzębska: Old Knives. Cuțite vechi.
Parallel Texts. English and Romanian

32

since the blaze they've been starving.

She hasn't seen them. Quietly – the snow helping –
they come in closer, find a stillness
unlike anything they've known. It isn't the snow.
What makes them stop?
Makes them crouch, tails tucked under?
Not a star but a flicker. She holds it out, blinding their eyes.

There's nothing to sink their teeth into, nothing to track.
Ripples of light through the air. Lustre licking their sores.
Her scent snowdrops, moss. Buds split open.
Rats and shrews waking. She doesn't twitch
like a fawn or squeal like a lamb.
No snarl either. As though she's never learnt to obey
the laws of fight or flight. Their jaws loosened, tongues
rolled out; they crouch lower still.

Small in the dark, she turns towards them.

de la incendiu, au flămânzit.

Fata nu-i vede. Tiptil – mascați de zăpadă –
se apropie, și găsesc o nemișcare
necunoscută lor. Nu e vina zăpezii.
Ce-i oprește?
Ce-i face să se ghemuie, cu cozile sub ei?
Nu e stea, ci o pâlpâire. Fata o întinde către ei, orbindu-i.

N-au ce apuca cu colții, n-au ce urmări.
Valuri de lumină în aer. Strălucire care le linge rănilor.
Mirosul ei este de ghiocei și mușchi. Se deschid muguri.
Se trezesc șobolani și șoareci de câmp. Fata nu zvâcnește ca un
ied, și nici nu țipă ca un miel.
Nu mârâie. E ca și cum n-ar fi învățat niciodată să asculte de
legile luptei ori ale fugii. Le cad fălcile, le ies limbile din gură:
se ghemuie și mai tare.

Mică în noapte, fata se întoarce către ei.

from *At the Library of Memories* (Waterloo Press 2013)

din *At the Library of Memories*, Waterloo Press 2013

Lidia Vianu Translates

Maria Jastrzębska: Old Knives. Cuțite vechi.

Parallel Texts. English and Romanian

33

The Cedars of Walpole Park

Their dark shapes stand out from the white sky.
Vast, statuesque and tall as liners
moored on the grass, they are dreaming ships
in a green ocean of hours.

You could look up into the blue sprig crown
of a tree like this. You can kick and flay,
you can slash its broad trunk.
Feel its thick, ridged bark rub your cheek,

you could be left against a tree like this.
You can pray, pick up spicy brown cones,
fall asleep beneath a tree like this.
If you weep under it,

if you retch or lose your mind,
if you can't go home, you can climb
into its flat, open boughs —
you can sail away in a tree like that.

from *At the Library of Memories* (Waterloo Press 2013)

Cedrii din Walpole Park

Siluețele lor întunecate se profilează pe cerul alb.
Uriași, ca statuile, lungi cât un pachebot
ancorat în iarbă, sunt vapoare visătoare
într-un ocean de ore verzi.

Te poți uita în sus la coroana de ramuri
a unui astfel de copac. Poți lovi și jupui,
poți cresta trunchiul gros.

Freacă-ți obrazul de scoarța groasă, încrețită,

poți rămâne lipit de un copac, astfel.
Te poți ruga, poți culege conuri cafenii cu iz de rășină,
poți să dormi sub un copac ca acesta,

dacă vomîți ori îți pierzi mințile,
dacă nu poți merge acasă, te urci
pe crengile lui largi, primitoare —
cu un copac ca acesta poți naviga până departe.

din *At the Library of Memories*, Waterloo Press 2013

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

<http://editura.mttlc.ro>

The University of Bucharest. 2017

Lidia Vianu Translates
Maria Jastrzębska: Old Knives. Cuțite vechi.
Parallel Texts. English and Romanian
34

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

A stylized icon of an open book, represented by several curved lines that suggest the pages of a book.

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2017

C O N T E M P O R A R Y
L I T E R A T U R E P R E S S

A stylized icon of an open book, represented by several curved lines that suggest the pages of a book.

<http://editura.mttlc.ro>
The University of Bucharest. 2017